

[Arne Melchior]

andres motiver, modstandernes motiver; det sænker debatniveauet. Vi er uenige om, hvordan vi bedst undgår krigen. Om det er ved de midler eller de midler, ved svaghed eller ved styrke. Vi er uenige om, hvordan vi bedst kommer den sociale nød til livs, disse mennesker til undsætning, om det er ved at lade virksomhederne blomstre og skaffe arbejde, velstand og eksport eller det er ved begrænsninger over for disse virksomheder. Men det er en saglig uenighed, som ikke har noget med menneskers følelsesmæssige og holdningsmæssige engagement og ærlighed at gøre, og jeg beder derfor om, at vi skal diskutere metoderne, men ikke tage patent på at være mere næstekærlige end andre.

Der er nok et enkelt punkt, hvor danskerne er lovlige selvkærlige, men det gælder så alle danskere uanset partifarve, og det er, når det drejer sig om betalingsbalancen. Det er mit indtryk, at f.eks. nationer som svenskerne, tyskerne, japanerne bedre end vi indser, at den enkelte persons og den enkelte families økonomi er en del af hele samfundets økonomi. Jeg bruger kun det, jeg har tjent, siger den enkelte. Og hvis han er kommet lovligt til det og har betalt den skat, der påhviler en sådan indtægt, er det da i orden. Men samfundøkonomisk smadrer det altså alligevel vort fælles regnskab, og derfor er der her et punkt, hvor samfundshensyn må gå over individuelle hensyn. Det forstår man i andre nationer, og det kommer vi også til at lære os. Men det lyder jo så flot, når flere ordførere – ja, vi har også set det på masser af valgplakater fra varierende partier – siger: Mennesket i centrum, med en enkelt variant: Familien i centrum. Mennesket i centrum! Ja, hvad skulle man ellers sætte i centrum? Det er en floksel i sig selv. Men så bliver det forklaret: mennesket over systemet, mennesket over samfundet. Jamen det er bare en leg med ord, et forsøg på at løse cirkelns kvadratur. Hvem laver samfundet, hvem laver systemet? Ja, det gør jo menneskene. Man kan altså derfor ikke sætte det ene over det andet. Hvis samfundet ikke er godt nok indrettet, så er det os, der er skyldige, så er det menneskenes fejl, menneskene, der ikke gør det godt nok. Men det er en forplumrende, en helt fejlslående problemstilling at sige: først mennesket og så samfundet. De er lige vigtige, og hvis ikke mennesket har det godt, har samfundet det ikke godt, men også omvendt. I et de-

mokrati må det være sådan, at hensynet til flere, altså til et flertal, dog må overtrumfe hensynet til den enkelte, men selvfølgelig ikke skal stille sig hindrende i vejen, hvor det ikke er nødvendigt, for den enkeltes selvfølgelig.

Måtte jeg sige om erhvervsfremmeprogrammet, at jeg sandelig forventer, at dette vil samle et meget stort flertal. Må jeg benytte lejligheden til at erindre om, at det var finansminister Kampmann, der efter forarbejder af daværende økonomi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, senere finansminister Henry Grünbaum, i 1950'erne indførte de enormt forbedrede afskrivningsregler for erhvervsvirksomhederne, der førte til opsvinget, til den fulde beskæftigelse og Danmarks økonomiske velgang. Men det kræver naturligvis, at man ser bort fra smålig misundelse, sådan som vi så det f.eks. med hensyn til repræsentationsbeskatningen og andre ting. Det må vi se bort fra, og vi må være klar over, at når virksomhederne giver godt overskud, betyder det altså ikke, at direktørerne og bestyrelsesformanden spiser sig mætte mere end tre gange om dagen, men så betyder det, at der skabes arbejdspladser, konkurrencedygtighed, eksport og velstand, også – og ikke mindst – for de svage.

Må jeg, mens erhvervsprogrammernes mange milliarder nu skal til at rulle, minde om, at der er et meget vigtigt eksporterhverv, der hedder turisme. Jeg vil gerne anerkende, at turistminister og industriminister Nils Wilhjelmsom vistnok den første på posten tager turisterhvervet helt alvorligt. Men jeg vil godt sige, at den bedste erhvervsinvestering valutarisk set, men også kulturelt og socialt set, vil være i turistsektoren.

Så vil jeg hilse på sundhedsministeren, som der allerede er faldet mange ord til. Hun får en meget stor og svær opgave, og held og lykke med den!

Jeg vil godt gøre opmærksom på handicapproblemet i vort samfund. Handicappedes vilkår sorterer under ganske mange ministerier, og jeg er lykkelig ved at vide, at ministeren for offentlige arbejder, min partifælle hr. Nør Christensen, på sit gebet skænker dette problem meget stor opmærksomhed, bl.a. ved det videre arbejde med en mønsterby, byen for alle, som andre kommuner så senere skal kunne tage ved lære af.